

Tavuristikoiden erityispiirteitä

Ratkon ja laadin säännöllisesti myös tavuristikkoita. Kaksi suomalaista ristikko-lehteä on erikoistunut pelkästään tähän tehtävyyppiin. Tavuristikoissa on omat erityispiirteensä. Tässä sellaisia, jotka ovat pistäneet minun silmäni.

Tavuristikoissa sanat ovat pitempiä kuin kuvaristikoissa. Keskipituusvertailussa ero olisi todennäköisesti hyvin selkeä. Toisaalta, toisin kuin kuvaristikoissa, tavuristikoissa hyväksytään kolmikirjaimiset sanat, minimipituus on kaksi tavua.

Tavuristikoissa esiintyy huomattavasti vähemmän yleisimpiä fakkisanoja kuin kuvaristikoissa. Saattanee liittyä pitempiin käytettäviin sanoihin, pahimmat fakithan ovat yleisimmin nelikirjaimisia.

On joitakin muita yleisemmin esiintyviä tavuja. Eräs tällainen on monen monikko-muotoisen sanan viimeisenä tavuna oleva SET. Tämä puolestaan aiheuttaa sen, että tavuristikoiden yleisin koirarotu on setteri, yleisin leipä setsuuri, yleisin kukka tasetti, yleisin musiikin kuunteluun liittyvä väline kasetti ja yleisin pöytäasetti.

Tavuristikko on yleensä aina vastaavan-

tasoista kuvaristikkoa vaikeampi. Syyinä on yhteen ruutuun tulevien kirjainten määrä. Varsin yleisiä suomen kielessä ovat nelikirjaimiset tavut. Kun tällainen sattuu piilotavuksi, ei arvaaminen juuri onnistu toisin kuin kuvaristikon yhden piilokirjaimen kohdalla. Pisimmillään tavu voi olla jopa kuuden kirjaimen mittainen kuten sanoissa sprintti ja sprintteri.

Tavuristikko on usein sanarakenteeltaan lokeroisempi kuin kuvaristikko, ilmavaa laadintaa tavuristikoon on paljon vaikeampi tehdä.

Tavuristikoja laatiessani minun pitää keskittyä täysin erilaisella otteella kuin kuvaristikoissa. Laadinta johtaa paljon useammin umpikujaan, pitää usein purkaa jo valmista laadintaa aika pitkälle ennen kuin joku kohta menee läpi. Erityistä keskittymistä vaatii vaikeiden piilotavujen välttäminen. Samoin pitää tarkistaa, että risteävät kohdat eivät osoittaudu liian vaikeiksi.

Oma haasteensa on suomalaisten sanojen tavutuksen osaaminen. Erityisesti tämä koskee diftongin eli kahden samaan tavuun kuuluvan eri vokaalin tavutus-sääntöjen hallintaa.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen
kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/